

A könyvtáros a pártoktatás segítője

A pártoktatás sikere egész dolgozó népünk jövője szempontjából döntően fontos. Abban, hogy ez a most induló pártoktatási tanév sikerrel járjon, komoly része lehet könyvtárosaink jó munkájának is.

A segítség, amit a könyvtár — a legkisebb falusi vagy műhelykönyvtártól kezdve a legnagyobb tudományos könyvtárig — a pártoktatásnak és ezen keresztül a dolgozók széles rétegeinek az ideológiai és politikai ismeretek elmélyítése terén nyújtani tud, igen jelentős. Mégis azt kell tapasztalnunk, hogy könyvtárosaink zöme nem használja ki a rendelkezésére álló eszközöket, nem tekinti egyik legfontosabb feladatának a pártoktatás sikerének előmozdítását. Van olyan könyvtáros, aki csak akkor vesz tudomást arról, hogy megindult a pártoktatási évad, amikor az olvasók nagyobb számban kérik kölcsön a marxizmus-leninizmus klasszikusainak műveit és megnövekszik a politikai tartalmú könyvek forgalma. Vannak azonban — nem kis számban — olyan könyvtárosok is, akik jól készülnek fel a pártoktatási évadra, mivel felismerték, hogy a könyvtár legfontosabb hivatása az olvasók nevelése, ami elsősorban úgy valósítható meg, ha a könyvtáros munkája szorosan kapcsolódik a pártoktatáshoz.

A Magyar Pamutipar üzemi könyvtárosa pl., éppúgy mint a tavalyi pártoktatási évad alkalmával, megtette az előkészületeket arra, hogy a maga részéről is előmozdítsa a pártoktatás sikerét. A pártszervezet agit. prop. titkárával gondosan megbeszéli az üzemben folyó különböző fokú pártoktatás teljes anyagát. Gondoskodik arról, hogy az üzem központi könyvtárában és a műhelykönyvtárakban kellő példányszámban álljanak rendelkezésre azok a könyvek, amelyek a pártoktatás során, mint kötelező és ajánlott olvasmányok szerepelnek.

Az idei pártoktatási évad folyamán többek közt két igen fontos kérdéssel kell a részvevőknek behatóan foglalkozniuk. Az egyik a klerikális reakció elleni harc, a másik a szociáldemokratizmus leleplezése. E két témával kapcsolatban az üzemi könyvtáros — Szűcs Júlia elvtársnő — bibliográfiát készít, amely felsorolja a pártoktatás során tárgyalt anyag behatóbb megismerését elősegítő könyveket és ezzel is komoly segítséget nyújt az olvasóknak. Tervebe vette, hogy a tananyaggal kapcsolatosan hetenként változó tartalmú faliújságot szerkeszt, ezen ismerteti a heti anyagot, közli a javasolt irodalmat és tájékoztatja az olvasókat a pártoktatással kapcsolatos teendőikről. A könyvtárban van egy kis tárló. Ebben hétről hétre kiállítja a pártoktatási anyag megértését és elsajátítását leginkább megkönnyítő könyveket.

A Magyar Pamutipar üzemi könyvtárának gyakorlata — nem egyedülálló, több üzemi és népkönyvtár hasonlóképpen segíti a pártoktatást — ez dícséretes kezdeményezés. Természetesen ennek a munkának is vannak hiányosságai, hiszen nem vesz igénybe sok olyan eszközt, amelynek felhasználása nagyban elősegítené a pártoktatás sikerét.

A Szovjetunióban a könyvtárak nagy tapasztalatokkal rendelkeznek a pártoktatás szellemében való közönségszolgálat terén.

A szovjet könyvtárak el vannak látva a legkülönbözőbb irodalmi jegyzékekkel és rendszeresítették a bibliográfiai áttekintéseket. Az irodalmi jegyzékek összeállításra, a bibliográfiai áttekintések, a pártoktatás anyagához kapcsolódó annotált ajánló bibliográfiák elkészítése tudományos könyvtárainkra váró feladat. Hiba lenne azonban, ha a könyvtárosok ölbetett kézzel várnák e jegyzékek megjelenését. A rendelkezésükre álló könyvanyag, folyóirat-cikkek és újságcikkek alapján maguk is készíthetnek ilyen ajánló jegyzékeket. A Szabad Nép gyűjtése sok könyvtárunkban még mindig gépies. Van olyan könyvtáros, aki megelőgszik a Szabad Nép egyes számainak elrakásával, holott a cikkek állandó figyelése, a pártoktatás anyagához kapcsolódó cikkek kivágása, külön lapokra való felragasztása és rendezése olyan segédeszközt ad a könyvtáros kezébe, amelyet jól tud nevelőmunkájában felhasználni.

A Szovjetunióban a könyvtárak igyekeznek teljes mértékben eleget tenni olvasóik kívánságának — és itt különösen a pártoktatók, propagandisták és agitátorok, a párt- és Komszomol-oktatásban résztvevők kívánságairól van szó: őket soronkívül szolgálják ki, kérésükre összeállítják számukra a tananyagot. Igénybe veszik a könyvtárközi kölcsönzést is: az olvasók kívánságára nagyobb könyvtárakból kölcsönkérik azokat a könyveket, melyek náluk nincsenek meg.

A szemléltető propaganda terén is sokat tanulhatunk a szovjet könyvtáraktól. Kevés a pártoktatás anyagához kapcsolódó könyvkiállítás, pedig az ilyen könyvkiállítás felhívja a figyelmet azokra a szépirodalmi művekre is, amelyek témájuknál fogva kapcsolódnak a pártoktatás anyagához és amelyeknek elolvasása komoly segítséget jelent a pártoktatási anyag élményszerűvé tételében. Kevés a pártoktatás tananyagában szereplő művekről tartott könyvkantét, könyvismertetés. A Szovjetunió igen sok könyvtárában felolvasás-sorozatokat rendeznek a párt-történetről, a dialektikus és történelmi materializmus kérdéseivel foglalkozó könyvekből. A könyvtáraknak ez a munkája az oktatásban résztvevőket nagy mértékben segíti. E felolvasások alkalmával sok olyan kérdésre kapnak választ, amely eddig homályos volt előttük. Különösen az lenne hasznos, ha falusi könyvtárosaink próbálnák meg e módszer alkalmazását. A Szovjetunióban a felolvasásokat rendszerint irodalmi szemlék terjesztésével kötik össze. Az uljanovi területi könyvtár tizenkét előadásból álló felolvasás-sorozatot rendezett Lenin életéről és munkásságáról. Minden felolvasás alkalmával könyvkiállítást is rendeztek és ajánló irodalmi jegyzéket állítottak össze.

Tudományos könyvtárainkra is komoly feladatok várnak a pártoktatás sikerének előmozdításában. A megyei, városi, járási, falusi könyvtárak, az üzemi könyvtárak a módszertani segítséget, pártoktatást támogató munkájukban első-sorban a tudományos könyvtáraktól várják. Ez a feladat komoly erőfeszítést kíván tudományos könyvtárainktól. A most induló módszertani munka minden bizonynyal hamarosan komoly eredményeket tud majd felmutatni. Ez annál is inkább remélhető, mivel mind a könyvtári nevelőmunkát, mind pedig a módszertani kérdések megoldását megkönnyíti számunkra a Szovjetunió gazdag tapasztalatainak felhasználása.

Az induló pártoktatási évadban tehát komoly feladatok megoldása vár reánk. Azoknak a követelményeknek, amelyeket dolgozó népünk a könyvtárosokkal szemben jogosan támaszt, csak úgy tudunk megfelelni, ha a Szovjetunió könyvtárainak példája nyomán jól felkészülünk könyvtárosi hivatásunk teljesítésére, a nevelő munkára.

SENTMIHALYI JÁNOS

HOGYAN SEGITI A PÁRTOKTATÁST A SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR

A szovjet könyvtárak példáját követve, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár a rendelkezésére álló eszközökkel segíteni kívánja a pártoktatás munkáját. Felállították az úgynevezett pártoktatási vitrint. Az oktatásban sorra kerülő témáknak megfelelően így állandó könyvkiállítást rendeznek a könyvtárban. Elsősorban a Bolsevik Párt története első és második évfolyamát kísérik figyelemmel, de esetenként a többi oktatási formák részére is rendeznek szemléltető kiállítást. A megadott kötelező és javasolt irodalom mellett a témához kapcsolódó szépirodalmat és folyóirat-cikkeket is elhelyezik a vitrinekben, valamint szemléltető anyagot, képeket, grafikonokat, térképeket. A kiállításra kerülő anyag teremtésében is elkészítik és szétküldik az összes fiókoknak. Így nemcsak a Társadalomtudományi osztályon, hanem — a helyi lehetőségekhez képest — Budapesti minden részén segíthetünk ily módon a pártoktatásban résztvevő olvasókat.

Az első kiállítást most állították fel a Társadalomtudományi osztályon. Ez — az oktatás a való felkészülés időszakának megfelelően — első-sorban a propagandistáknak nyújt segítséget az oktatási munka módszertani és nevelési kérdéseivel kapcsolatban.

Egy hónappal ezelőtt kezdtek hozzá egy nagyobb szabású munkához. Ez a marxizmus-leninizmus klasszikusainak, pártunk és a testvérpártok vezetőinek összes magyarul megjelent műveinek tematikus katalógusa. Ennek a katalógus-endszernek a segítségével az olvasó azonnal választ kap arra, hogy egy bizonyos kérdéssel kapcsolatban a klasszikusoknál hol talál anyagot. A tematikus katalógus a tanév közepétől kezdve áll az olvasók rendelkezésére.

A párt- és kormányhatározatokról, melyeknek anyaga többnyire csak a napi sajtóban jelent meg és megkeresése néha hosszabb ideig tart, külön kartotékokat készítettek. Az oktatás szervezeti és módszertani munkájának megsegítésére archívumot állítottak fel, kivágják, felragasztják és rendezik a sajtóban megjelenő összes olyan cikkeket, amelyek a propagandamunka kérdéseivel foglalkoznak.